

Mit i sztuka:
postawy nostalgii i afirmacji względem rozpadu przestrzeni symbolicznej,
na przykładzie literackich sposobów posługiwania się mitem.
Friedrich Hölderlin i Bruno Schulz

STRESZCZENIE:

Zasadniczym celem pracy jest hermeneutyczna analiza relacji pomiędzy mitem a sztuką na przykładzie twórczości literackiej Friedricha Hölderlina i Brunona Schulza.

Rozprawa składa się z dwóch części. Pierwsza z nich ma charakter teoretyczno-metodologiczny; odtworzone zostały w niej wybrane koncepcje antropologiczne oraz filozoficzne dotyczące relacji świadomości mito-logicznej i artystycznej. Prócz zarysu mentalności przedstawicieli kultur tradycyjnych, odnaleźć można tam również próby rekonstruowania definicji mitu i symbolu opartych na zasadzie koincydencji przeciwieństw.

Część druga to analizy i interpretacje utworów literackich Hölderlina i Schulza, w których autorka rozpoznaje dwie postawy będące pokłosiem postępującego wciąż rozpadu przestrzeni symbolicznej, a sprzyjające odbudowie myślenia symbolicznego, czyli tytułowe postawy: *nostalgii* oraz *afirmacji*.

Główną tezę pracy jest stwierdzenie, że zarówno *postawa nostalgii*, jak i *afirmacji*, choć na pozór tak różne, przynależą w istocie do jednego programu poszukiwania możliwości funkcjonowania przekazów symbolicznych w *odczarowanym świecie*, chęci przywrócenia, lub wykreowania sensu ludzkiej egzystencji poprzez sztukę, albo też mierzenia się z jego bezpowrotną utratą. Pisarzom takim jak Hölderlin czy Schulz przyświeca przekonanie, że dzięki *wyobraźni symbolicznej* człowiek może ponownie wejść w problematyczny kontakt z transcendencją. Okazuje się bowiem, że twórczość artystyczna może być odpowiedzią na sytuację *braku centrum*, próbą ugruntowania mitu w sztuce na miejsce dawnego krzewienia sztuki w micie.